

ผลการเลือกตั้งกลาง เทอมส่งผลต่อการ ผ่านร่างกฎหมายใน สภาองเกรส ... แต่ ไม่เปลี่ยนภาพ เศรษฐกิจสหรัฐฯ ปี 2566 ที่ยากจะเลื่อง ภาวะถดถอย

- ผลการเลือกตั้งกลางเทอมในเบื้องต้น พรรครีพับลิกันมีแนวโน้มสูงที่จะครองสภาผู้แทนราษฎร ในขณะที่วุฒิสภายังมีคะแนนสูสี ทำให้การผ่านร่างกฎหมายสำคัญหลังจากนี้ไม่ง่าย รัฐบาลเพชฌฆาตจะจำกัดในการขยายเพดานหนี้ซึ่งอาจต้องแลกมาด้วยปรับลดการใช้จ่ายจำนวนมาก ขณะที่นโยบายประชานิยมที่จะช่วยเพิ่มคะแนนเสียงสำหรับการเลือกตั้งประธานาธิบดีสมัยถัดไปจะกลายมาเป็นเครื่องมือต่อรองทางการเมืองในช่วง 2 ปีข้างหน้า อาทิ การผ่านกฎหมายทำแท้งเสรี นโยบายการปรับเพิ่ม/ลดภาษี การยกเลิกเงินในเรื่องสิทธิครอบครัวของอาวุธปืน แต่ นโยบายกีดกันจีนยังคงเดินหน้าต่อไปเหมือนเดิม
- อย่างไรก็ดี ผลการเลือกตั้งคงไม่เปลี่ยนภาพเศรษฐกิจสหรัฐฯ ในระยะสั้นที่ได้รับผลกระทบจากการปรับขึ้นดอกเบี้ยอย่างแข็งกร้าวของเฟด โดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดปี 2566 เศรษฐกิจสหรัฐฯ คงเข้าสู่ภาวะถดถอยทางเทคนิค ขณะที่ถึงปีคาดเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะไม่ขยายตัวจากปีก่อนหน้า กีดกันการค้าโลกรวมถึงการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ที่คาดว่า เติบโตเชิงซาลงเหลือเลขหลักเดียวที่ 1.1% โดยมีมูลค่าส่งออกราว 50,000 ล้านดอลลาร์

การเลือกตั้งกลางเทอมสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 8 พ.ย. 2565 ที่ผ่านมา นั้น ผลการนับคะแนนในเบื้องต้นพรรครีพับลิกันมีแนวโน้มสูงที่จะครองสภาผู้แทนราษฎร ในขณะที่วุฒิสภายังมีคะแนนสูสี และแม้ว่าผลการเลือกตั้งกลางเทอมอย่างเป็นทางการหลังวันที่ 6 ธ.ค. 2565 จะออกมาว่าพรรคเดโมแครตจะยังได้ครองเสียงข้างมากในวุฒิสภาได้หรือไม่จากผลคะแนนตัดสินที่เหลืออีก 4 ที่นั่ง (ผลการนับคะแนน ณ วันที่ 10 พ.ย. 2565 ทั้ง 2 พรรคมีคะแนนเท่ากันที่ 48:48) แต่การที่พรรคเดโมแครตสูญเสียเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรจากการเลือกตั้งกลางเทอมครั้งนี้ ส่งผลต่อการบริหารงานของนายโจ ไบเดนในอีก 2 ปีข้างหน้า โดยการผ่านร่างกฎหมายหลังจากนี้ไม่ง่าย รัฐบาลใช้จ่ายและกอบกู้หนี้ได้อย่างจำกัด แนวนโยบายของพรรครีพับลิกันจะเป็นอุปสรรคสำคัญขัดขวางการใช้จ่ายและการกอบกู้หนี้ที่รัฐบาลพรรคเดโมแครตใช้เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนเศรษฐกิจสหรัฐฯ ให้ฟื้นกลับมาและเรียกคะแนนนิยมสำหรับการเลือกตั้งสมัยถัดไปจึงนับเป็นเรื่องที่ทำหายอย่างมาก

- ผลคะแนนเสียงของพรรครีพับลิกันที่ชนะไม่ขาดในสภาผู้แทนราษฎร และคะแนนเสียงในสภาสูงของพรรคเดโมแครตก็สูสีจึงเป็นอุปสรรคในการผ่านร่างกฎหมายสำคัญของทั้งสองพรรค แม้พรรครีพับลิกันจะสามารถผลักดันกฎหมายผ่านสภาผู้แทนราษฎรและเจรจาต่อรองจนวุฒิสภาโหวตให้ แต่ในท้ายที่สุดด้วยกลไกทางการเมืองสหรัฐฯ เปิดทางให้ประธานาธิบดีโจ ไบเดนมีสิทธิคว่ำหรือใช้สิทธิยับยั้ง (Veto) ร่างกฎหมายของอีกฝ่ายได้ และถ้าหากสภายังยืนยั้นจะผ่านร่างกฎหมายดังกล่าวให้ได้จะต้องมีเสียงสนับสนุนจากทั้งสองสภาถึง 2 ใน 3 ซึ่งภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันไม่น่าจะเป็นไป

ได้ ขณะที่ในฝั่งเดโมแครตแม้ครองสภาสูงได้สำเร็จแต่ในทางปฏิบัติ ร่างกฎหมายที่นำเสนอต่อสภาคงถูกพรรครีพับลิกันขัดขวางตั้งแต่สภาล่างอยู่ดี

- **“การขยายเพดานหนี้” เป็นเครื่องมือต่อรองทางการเมืองของรีพับลิกัน เป็นโจทย์หินที่รัฐบาลต้องเตรียมแผนเจรจาเพื่อหลีกเลี่ยงการผิมนัดชำระหนี้และป้องกันรัฐบาลปิดตัว (Government shutdown) ด้วยแผนการใช้จ่ายที่ผ่านมาโดยเฉพาะ Inflation Reduction Act ที่เป็นวงเงินขนาดใหญ่ รวมถึงรายจ่ายที่อยู่ในแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 ทำให้ยอดการกู้ยืมเงินเพิ่มขึ้นเรื่อยมา ยอดหนี้คงค้างสาธารณะเริ่มเข้าใกล้เพดานปัจจุบันที่ 31.4 ล้านล้านดอลลาร์ ในช่วงต้นปี 2566 ขณะที่จุดยืนการใช้จ่ายงบประมาณที่ต่างกันอย่างมากของทั้งสองพรรคการเมืองทำให้รัฐบาลอาจต้องใช้เวลายาวนานในการต่อรองขอขยายเพดานหนี้ จึงมีความเป็นไปได้ที่จะเลยกำหนดเวลาการขยายหนี้ ส่งผลต่อการดำเนินงานของภาครัฐที่ต้องหยุดชะงักเหมือนที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว อย่างไรก็ตาม ในรอบนี้คงใช้เวลาไม่นานเพราะทั้งสองฝ่ายคงไม่ยอมเสียคะแนนนิยมจากฐานเสียงข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ต้องได้รับผลกระทบดังกล่าว ในท้ายที่สุดรัฐบาลคงต้องยอมปรับลดรายจ่ายบางรายการเพื่อให้เพดานหนี้อยู่ในกรอบที่พรรครีพับลิกันจำกัดไว้**

- **คะแนนนิยมจากประชาชนชาวอเมริกันเป็นตัวกำหนดเส้นทางนโยบายในช่วง 2 ปีหลังจากนี้ ซึ่งทั้งสองฝ่ายต่างก็เร่งผลักดันนโยบายที่จะช่วยเพิ่มคะแนนนิยมสำหรับการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี 2567 โดยรีพับลิกันคงใช้แต้มต่อในสภาล่างเดินหน้าขัดขวางนโยบายของนายโจ ไบเดน บั่นทอนคะแนนนิยมของของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางเศรษฐกิจและสวัสดิการสังคม อาทิ กัดต้นให้ปรับลดโครงการใช้จ่ายในด้านพลังงานสะอาด ลดงบประมาณสังคม ลดงบด้านการศึกษา ลดเงินอุดหนุนรายการใหม่ตามแผน Inflation Reduction Act นอกจากนี้ พรรครีพับลิกันยังจะเดินหน้าผลักดันแผนงานประชานิยมในประเด็นที่สังคมให้ความสนใจอย่างการเรียกร้องให้ผ่านกฎหมายปกป้องสิทธิเด็กที่จะเกิดมาโดยห้ามทำแท้งเมื่ออายุครรภ์เกิน 15 สัปดาห์ ให้เป็นเรื่องเฉพาะแต่ละรัฐที่มีความยืดหยุ่นตอบโจทย์ชาวอเมริกันมากกว่า การจำกัดจำนวนผู้อพยพสถานต่อนโยบายของอดีตประธานาธิบดีทรัมป์ รวมถึงการสร้างกำแพงสกัดการข้ามแดนผิดกฎหมายที่ชายแดนระหว่างประเทศเม็กซิโกที่รัฐบาลปัจจุบันไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เท่าใดนัก การต่อต้านการจำกัดสิทธิครอบครองอาวุธปืน พร้อมทั้งเดินหน้าผลักดันการลดภาษีรายได้ชนชั้นกลางซึ่งเข้าถึงใจชาวอเมริกันในเวลานี้**

- **นโยบายด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ จะไม่เปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะทำที่ที่มีต่อจีนไม่เปลี่ยนไปจากเดิม** ความตึงเครียดระหว่างสหรัฐฯ กับจีนในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจะดำเนินต่อไป ตอกย้ำแนวคิดในทิศทางเดียวกันของพรรคเดโมแครตและรีพับลิกัน **สำหรับงบประมาณทางการทหารและเงินช่วยเหลือยูเครนแม้พรรครีพับลิกันจะมีแผนปรับลดงบประมาณด้านนี้แต่คงกดดันรัฐบาลเพียงในระดับที่จำเป็น** โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลักและคงไว้ซึ่งบทบาทของสหรัฐฯ ในเวทีโลกทั้งด้านการเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจและความแข็งแกร่งทางการทหาร

ขณะที่ผลเลือกตั้งกลางเทอมคงไม่ได้เปลี่ยนภาพทิศทางเศรษฐกิจสหรัฐฯ อย่างมีนัยสำคัญ สิ่งที่ต้องจับตาหลังจากนี้คงต้องติดตามทิศทางเศรษฐกิจสหรัฐฯ เป็นหลัก ด้วยภาวะเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่มีสัญญาณเติบโตชะลอลงอย่างและมีความเสี่ยงสูงที่จะเข้าสู่ภาวะถดถอยบางไตรมาสในปี 2566 โดยจากถ้อยแถลงของเฟดหลังการประชุม FOMC วันที่ 1-2 พ.ย. ที่ผ่านมา เฟดส่งสัญญาณปรับขึ้นดอกเบี้ยอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายคุมเงินเฟ้อได้สำเร็จซึ่งเฟดคงจะยังไม่พิจารณาหยุดขึ้นดอกเบี้ยในระยะอันใกล้ ส่งผลให้ตลาดปรับคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายของเฟดจะไปแตะระดับสูงสุดที่ระดับเกินกว่า 5.00% ในปีหน้า และเฟดอาจคงอัตราดอกเบี้ยที่ระดับนั้นยาวนานกว่าที่เคยคาด ซึ่งผลกระทบจากการปรับขึ้นดอกเบี้ยอย่างแข็งกร้าวของเฟดจะส่งผลให้ความเป็นไปได้ที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ จะเข้าสู่ภาวะถดถอยทางเทคนิคในปีหน้า

นั้นมีมากขึ้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า หากพิจารณาตัวเลขทั้งปี 2566 เศรษฐกิจสหรัฐฯ คาดว่าจะแทบไม่ขยายตัวจากปีนี้ หรืออัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ที่ราว 0% ในกรณีฐาน อย่างไรก็ตาม หากเงินเฟ้อไม่ลดลงตามคาด และเฟดอาจจำเป็นต้องปรับขึ้นดอกเบี้ยแรงขึ้นกว่าที่คาด เศรษฐกิจสหรัฐฯ คงหดตัวลึกกว่าที่คาด หรือมากกว่า 2 ไตรมาส ส่งผลให้ทั้งปี 2566 เศรษฐกิจสหรัฐฯ อาจหดตัวลงได้ สำหรับผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ในกรณีที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ ไม่โต จะกดดันการส่งออกของไทยที่ต้องเผชิญกับการส่งออกฐานที่สูงในปีนี้ ทำให้คาดว่า การส่งออกไทยไปสหรัฐฯ จะเติบโตเชิงช้าลงเหลือเลขหลักเดียวที่ 1.1% โดยมีมูลค่าส่งออกราว 50,000 ล้านดอลลาร์ฯ จากปัจจุบันที่สหรัฐฯ เป็นตลาดอันดับ 1 ของไทยและเป็นตลาดที่เติบโตดีที่สุดในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2565 ขยายตัวสูงถึง 18.9% และมีมูลค่าถึง 36,447 ล้านดอลลาร์ฯ

สรุปแนวนโยบายเศรษฐกิจของแต่ละพรรคการเมืองที่สำคัญ

ประเด็น	นโยบายพรรคเดโมแครต	นโยบายพรรครีพับลิกัน
เศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> ผ่านกฎหมาย Inflation Reduction Act เพื่อแก้ปัญหาเงินเฟ้อ โดยการเพิ่มงบประมาณรายจ่ายครอบคลุมเรื่องพลังงานสะอาด ภูมิอากาศ การลงทุนเพื่อสุขภาพและยา การเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลที่มีรายได้มากกว่า 1 ล้านดอลลาร์ฯ ในอัตรา 15% แต่ยังมีข้อกำหนดอื่นที่รออนุมัติ แผนงบประมาณปี 2566 มีแผนงานเพิ่มรายจ่ายผ่านมาตรการภาษี อาทิ การขยายเงินช่วยเหลือคืนเงินภาษีบุตรกรณี (Child Tax Credit) เงินคืนภาษีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ R&D 	<ul style="list-style-type: none"> ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาภาวะการครองชีพ และเงินเฟ้อที่สูง จำกัดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของภาครัฐ ลดการกู้ยืม ลดเพดานหนี้ อาจส่งผลต่อแผนภาษีภายใต้ Inflation Reduction Act อาทิ มาตรการจูงใจภาษีพลังงานสะอาดฉบับใหม่ แผนงบประมาณปี 2566 เดินหน้าผลักดันการลดภาษีเงินได้ชนชั้นกลางสานต่อนโยบายอดีตประธานาธิบดีทรัมป์
การทำแท้ง	การผ่านร่างกฎหมายเพื่อปกป้องสิทธิในการทำแท้ง ซึ่งยังขาดเสียงสนับสนุนในสภาสูงที่ต้องใช้ 60 เสียง	ให้สิทธิแต่ละรัฐในการออกกฎหมาย ทั้งยังมีข้อเสนอห้ามทำแท้งหลังจากอายุครรภ์ 15 สัปดาห์
ผู้อพยพ	ให้ความช่วยเหลือตามหลักสิทธิมนุษยชน และไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้จึงมีผู้อพยพเข้ามาสูงเป็นประวัติการณ์	ต่อต้านนโยบายผู้อพยพ ยังคงสนับสนุนการสร้างกำแพงที่ชายแดนเม็กซิโก
การศึกษา	ปกป้องสิทธิเยาวชนข้ามเพศ ให้เงินอุดหนุนโรงเรียนรัฐบาล เพิ่มค่าตอบแทนครูเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครู	สนับสนุนสิทธิผู้ปกครองในการตรวจสอบหลักสูตรการเรียน เพิ่มโอกาสให้เรียนในโรงเรียนเอกชนโดยให้บัตรกำนัลและทุนการศึกษา
ภูมิอากาศ	วาระเร่งด่วน ผลักดันพลังงานสีเขียว และรถยนต์ไฟฟ้า	สนับสนุนเชื้อเพลิงฟอสซิล
การควบคุมการใช้ปืน	จำกัดสิทธิการใช้อาวุธปืน	ครอบครองอาวุธปืนเสรี
การช่วยเหลือยูเครน	สนับสนุนการช่วยเหลือยูเครน	จำกัดเงินช่วยเหลือยูเครน
ประเด็นเงิน	สนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจที่เข้มงวดลดหน้ากดันเงินต่อไป	

ที่มา: รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏบนะจัดกา ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละขณะเวลา ทั้งนี้ KResearch มีอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้รับผิดชอบการฟ้องคดีหรือชดเชย โบนัส ให้คำแนะนํา หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)